

Správa o stave zelene v meste Žiar nad Hronom v rokoch 2009 – 2014

Mesto Žiar nad Hronom zabezpečuje v zmysle zákona č.369/1990 Zb.o obecnom zriadení správu a údržbu verejnej zelene.

Údržbu verejnej zelene v meste a v Parku Š. Moysesu vykonávajú na základe zmluvy o dielo Technické služby s.r.o. Žiar nad Hronom.

Na území mesta je približne 665 000 m² plôch verejnej zelene, ktorú tvoria plochy vnútroblokovej zelene, parkovej zelene a zelene pozdĺž miestnych komunikácií.

Najvýznamnejšou plochou je Park Š. Moysesu, ktorý má rozlohu cca 66 000 m².

V parku Š. Moysesu sú vysadené prevažne listnaté stromy s prevahou druhu Tilia – lipa malolistá. Veľmi atraktívnymi stromami sú Platany javorolisté a Ľaliovník tulipánokvetý, rastúci v parteri pri fontáne. Stromy sú odborné arboristicky ošetrované z dôvodu zachovania bezpečnosti v parku. Nakoľko je Park Š. Moysesu národnou kultúrnou pamiatkou, všetky činnosti mesto konzultuje s Krajským pamiatkovým úradom. Výsadby realizujeme prevažne v stromoradiach od ul. SNP po ul. Partizánsku. Systematicky dopĺňame hlavne lipovú alej.

V lokalite pri kúpalisku smerom do Green parku boli umiestnené feromónové lapače z dôvodu výskytu lykožrúta smrekového. Na lipách sa objavuje ochorenie uhliarik pálený. Huba napáda koreňový systém a môže spôsobiť vyvrátenie stromu. Mesto stromy pravidelne vizuálne kontroluje, v začiatkoch ochorenia stromy ošetruje a v prípade nebezpečenstva zabezpečí výrub strom.

Na území mesta sú vysadené prevažne listnaté stromy, doplnené hlavne v severnej časti mesta ihličnatými stromami. Lokálne sú plochy zelene vysadené okrasnými krami .

V roku 2009 boli celkové náklady na údržbu verejnej zelene 270 293,36 €.

ROK 2009	Výmera	Náklady (€)
Kosba	609 821 (m ²)	137 225
Hrabanie trávnikov	370 059 (m ²)	28 967
Ošetrovanie stromov	595 ks	21 729,39

Ako z tabuľky vyplýva, najvyššie náklady boli vynaložené na kosbu trávnikov v meste a v Parku Š. Moysesu. V tomto roku bolo ošetrovaných 590 ks stromov, rastúcich v meste Žiar nad Hronom.

V parku Š. Moysesu mesto Žiar nad Hronom na základe prieskumu trhu zrealizovalo ošetrovanie 18 ks vybraných stromov s vážnymi biochemickými defektami na frekventovaných stanovištiach (plocha na City fest, detské ihrisko, MINIZOO, stromoradie) v Parku Š. Moysesu. Celková cena za vykonané práce bola 3 600 €.

V rámci náhradnej výsadby boli v tomto roku vysadené stromy a kry v celkovej sume 6 638,18 €.

V roku 2010 boli celkové náklady na údržbu verejnej zelene 335 213,14 €.

ROK 2010	Výmera	Náklady (€)
Kosba	649 456 (m ²)	179 696,38
Hrabanie trávnikov	384 394,16 m ²	30 853,73
Ošetrovanie stromov	500 ks	22 815,87

DPH bola 19 %

V roku 2010 mesto realizovalo projekt Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy na ul. M.R. Štefánika. V rámci projektu bolo nutné upraviť terén a vysiať trávu v okolí školy. Na úpravu trávnatých plôch bolo vynaložených celkovo 5 393,11 €.

V rámci náhradnej výsadby boli v tomto roku vysadené stromy a okrasné kry v celkovej sume 4 141,25 €. Práce realizovala firma na základe prieskumu trhu.

Na základe prieskumu trhu bolo v Parku Š. Moysesa v tomto roku ošetrovaných 21 ks stromov rastúcich v stromoradiach v centrálnej časti parku. Celková cena za práce bola 7 970 €.

V roku 2011 boli celkové náklady na údržbu verejnej zelene 337 240,75 €.

ROK 2011	Výmera	Náklady (€)
Kosba	664460,65 (m ²)	191 997,23
Hrabanie trávnikov	384 394,16 m ²	31 113,01
Ošetrovanie stromov	410 ks	18 866,23

DPH bola 20 %

V rámci náhradnej výsadby boli v tomto roku vysadené stromy a okrasné kry v celkovej sume 12 500,28 €. Práce realizovali Technické služby s.r.o. Žiar nad Hronom.

V intraviláne mesta boli na základe prieskumu trhu realizované arboristické ošetrovania stromov (lokalita ul. A. Dubčeka dvor, ul. MR. Štefánika dvor). Predmetom zásahu bol presvetľovací a redukčný rez stromov v celkovej sume 230 €.

V Parku Š. Moysesa bola realizovaná oprava altánku v areáli MINIZOO v celkovej sume 528,78 €. Technické služby s.r.o. realizovali úpravu dreveného altánku (nátery) v celkovej cene 2 746,8 €.

V roku 2012 boli celkové náklady na údržbu verejnej zelene 340 312,22 €.

ROK 2012	Výmera	Náklady (€)
Kosba	657 875,65 (m ²)	192 135,27
Hrabanie trávnikov	384 394,16 m ²	31 959,45
Ošetrovanie stromov	372 ks	14 264,71

V roku 2012 bolo v areáli MINIZOO v Parku Š. Moysesa odstránené staré oplotenie a zrealizované nové oplotenie a realizácia prístrešku v celkovej sume 2 100,81 €.

Ďalej boli v areáli MINIZOO osadené pútače, informačné tabule. Ponad mlynský náhon bol osadený most z agátového dreva. Celkové náklady na tieto prvky boli 769,20 €.

V tomto roku boli odbornou firmou ošetrované drevené sochy v Parku Š. Moysesa v celkovej sume 306 €.

V roku 2013 boli celkové náklady na údržbu verejnej zelene 391 053,79 €.

ROK 2013	Výmera	Náklady (€)
Kosba	664 460,65 (m ²)	192 167,49
Hrabanie trávnikov	384 394,16 m ²	31 959,45
Ošetrovanie stromov	453 ks	17 370,74

V rámci náhradnej výsadby bolo v tomto roku vysadených stromov a okrasných krov v celkovej sume 10 759,12 €. Výsadbu realizovali Technické služby s.r.o.

V Parku Š. Moysesa bola zrealizovaná ďalšia etapa ošetrovania stromov 10 dospelých stromov a 31 ks mladých stromov v centrálnej časti Parku Š. Moysesa v celkovej sume 5 000 €. Stromy boli ošetrované - zdravotným a bezpečnostným rezom (dospelé vybrané stromy) a výchovným rezom .

V areáli MINIZOO bol vybudovaný prístrešok na uskladnenie sena, úprava melioračného dna rybníka a revitalizácia plôch v MINIZOO. Náklady na ich realizáciu boli 8 972,29 €.

V lokalite Kortína boli odstránené náletové drevinové pozdĺž potoka v celkovej sume 4 210,8 € a realizovalo sa vysekanie trávnatého porastu v celkovej cene 3123,74 €.

Revitalizácie sa realizovali aj v okolí studničky v lokalite Kortína . Cena za vykonané práce bola 775,20 €.

Na Svätokrížskom námestí bolo v tomto roku vykonané po výrube prestárlej dreviny s rozsiahlym koreňovým systémom vyfrézovanie jeho zvyškov a následná úprava parkoviska v celkovej sume 994,80 €.

Celkové náklady k 30.08.2014 boli 274 251,08 €.

ROK 2014 do 30.08. 2014	Výmera	Náklady (€)
Kosba	664 460,65 (m ²)	188 142,18
Hrabanie trávnikov	384 394,16 m ²	14 123,76
Ošetrovanie stromov	359 ks	13 766,21

V roku 2014 boli zrealizované v Parku Š. Moysesesa nasledovné práce:

- výmena dreva na lavičkách (agátové drevo) – 427,50 € v časti MINIZOO a v časti detského ihriska
 - prístupový chodník k altánku – 831,06 €
 - strom pre novorodencov, drevené listy – 372 € v lokalite bývalého ovocného sadu
 - výsadba živého plota na ul. Partizánskej – 3193,20 €, výsadba tuje pozdĺž oplotenia na futbalovom ihrisku
 - zhotovenie drevených plastík – 514,80 €, cesta do MINIZOO
 - arboristické ošetrovanie stromov – 2000 € - komplexný zdravotný rez, v prípade zistenia potreby
- Ďalšie špeciálne zásahy (viazanie, redukcia) na 7 ks stromov Lipa malolistá, Platan javorolistý, Jaseň štíhly. Arboristické zásahy boli realizované v severnej časti Parku smerom na Partizánsku ulicu.

V tomto roku bola zrealizovaná náhradná výsadba okrasných krov a stromov v rôznych častiach mesta v celkovej cene 13 384,04 €.

Náklady na údržbu zelene v meste a v Parku S. Moysesesa úzko súvisia s klimatickými podmienkami v konkrétnom roku a taktiež so stúpajúcimi nákladmi pohonných hmôt, dopravou atď. Výmera plôch zelene sa mení v závislosti na kúpe resp. predaji pozemkov.

Dôvodom zvýšenia nákladov na údržbu zelene od roku 2013 je navýšenie činností súvisiacich s údržbou zelene, ktorá bola vysadená v rámci Revitalizácie centrálnej mestskej zóny (výsadba drevín, výsadba trávnikov, výsadbou záhonov) .

V tomto roku bola vzhľadom na intenzívne dažde realizovaná piata kosba v meste a v Parku Š. Moyses a už v mesiaci august, z čoho vyplýva, že náklady na údržbu zelene v roku 2014 budú vyššie ako v predošlých rokoch.

Prostredníctvom každoročných dotácií z rozpočtu mesta si bytové spoločenstvá zveľaďujú okolie bytových domov výsadbami prevažne okrasných krov. Výsadbu realizujú bytové spoločenstvá na základe projektov, v ktorých sú určené druhové zloženia rastlín vzhľadom na príslušnú lokalitu.

Pri posudzovaní projektov mesto úzko spolupracuje s bytovými spoločenstvami.

Od roku 2009 do roku 2014 projekty zamerané na výsadbu zelene zrealizovalo 23 bytových spoločenstiev.

Mesto Žiar nad Hronom ako príslušný orgán štátnej správy v prvom stupni vo veciach ochrany prírody podľa § 2 písm. f) zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky a § 69 písm. d) a h) zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny vydáva rozhodnutia o výruboch drevín, v ktorých určuje primeranú náhradnú výsadbu za vyrúbané dreviny.

Každoročne v rámci náhradnej výsadby za dreviny, vyrúbané na pozemkoch vo vlastníctve mesta, vysadí mesto vzrastlé stromy a okrasné kry v hodnote priemerne 7 000 €. Výsadba stromov a krov je systematicky dopĺňaná na vhodných plochách v rôznych lokalitách mesta s prihliadnutím na optimálne druhové zloženie a náročnosť na pestovanie.

V roku 2014 mesto plánuje revitalizáciu bývalého ovocného sadu spočívajúcu v odburinení povrchu pôdy, prediskovaní pôdy a následnom výseve parkového trávnik.

Ďalšou akciou v tomto roku bude revitalizácia trávinatej plochy v areáli detských jasiel. Účelom je vyrovnať povrch pôdy a následne vysiať trávu.

V roku 2015 Mesto plánuje zabezpečiť inventarizáciu zelene a jej spracovanie v digitálnej forme.

Výhľadovo je uvažované s revitalizáciou trávinatej plochy tzv. parčík na ul. Svitavskej. Na uvedenej ploche budeme aj naďalej vysádzať stromy a okrasné kry.

V Parku Š. Moyses a bude Mesto vysádzať v rámci náhradnej výsadby ďalšie stromy a ošetrovať lipovú aleju smerom od detského ihriska na ul. Partizánsku. Naďalej sa budú ošetrovať rizikové stromy v Parku Š. Moyses a v meste.

Jedným z ďalších zámerov je v centrálnej časti Parku pri fontáne (severo - západne) v lesíku vybudovať tzv. opičiu dráhu vo výške do 1 m pre deti. Táto časť bude doplnená o lavičky, na ktorých budú oddychovať rodičia detí. V Parku Š. Moyses a sa bude pokračovať vo výmene dosiek na lavičkách. Na lavičky bude použité agátové drevo, ktoré nie je náročné na údržbu.

Záverom možno skonštatovať, že stav zelene v meste a starostlivosť o ňu sú na dobrej úrovni.

Mesto Žiar nad Hronom má záujem aj v ďalšom období venovať starostlivosť o zeleň na svojom území adekvátnu pozornosť.